

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wereld

Opgave 1 – Opkomende markten

1 maximumscore 2

- Mexico, Indonesië en Turkije 1
- een grote bevolkingsomvang 1

Opmerking

Alleen als alle drie de landen genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.

2 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- veel traditionele centrumlanden te maken hebben met vergrijzing (oorzaak) 1
- waardoor er veel niet-werkenden zijn ten opzichte van het aantal werkenden (gevolg) 1

of

- veel traditionele centrumlanden te maken hebben met vergrijzing (oorzaak) 1
- waardoor deze landen relatief veel uitgaven hebben (zoals zorgkosten) die betrekking hebben op ouderen (gevolg) 1

3 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de economische groei in Rusland vooral tot stand komt als gevolg van de export van grote hoeveelheden grondstoffen/fossiele brandstoffen.

4 maximumscore 2

- de HDI / VN-index over levensomstandigheden 1
- het best: Rusland; het slechtst: India 1

Opmerking

Alleen als beide landen genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.

5 maximumscore 2

Juiste redenen zijn:

- het binnenhalen van moderne technologie / kennis
- toegang krijgen tot de (omvangrijke) westerse afzetmarkt
- Westerse merken zijn gewild (in de BRIC-landen).
- De overname van westerse bedrijven is een relatief veilige belegging.

per juiste reden 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wereld

Opgave 2 – Cultuurgebieden

6 **maximumscore 1**

religie

7 **maximumscore 2**

- Een deel van de bewoners op de Filipijnen is christelijk / katholiek 1
- kaart 154B/236A 1

8 **maximumscore 2**

Uit de redenering moet blijken dat

- Australië en Canada vestigingskoloniën waren 1
- waar veel Europeanen naartoe trokken (zodat de Europese/westerse cultuur daar kon gaan domineren / de inheemse cultuur kon gaan overheersen) 1

9 **maximumscore 2**

Uit de redenering moet blijken dat

- de etnische samenstelling van de bevolking in het Caribisch gebied verschilt van die in de rest van Latijns-Amerika (kaart 205B) 1
- zodat de cultuur van de bevolking ook anders is in het Caribisch gebied 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aarde

Opgave 3 – Schuivende platen in Nieuw-Zeeland

10 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- aardbevingen op het Zuidereiland ontstaan als gevolg van de beweging langs een transforme breuk (en op het Noordereiland als gevolg van subductie) (oorzaak) 1
- waardoor bij het Zuidereiland wrijving tussen de platen alleen ondiep wordt opgebouwd (en bij het Noordereiland ook op grotere diepte) (gevolg) 1

11 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- ten oosten van de vulkanische zone de Pacifische/oceanische plaat nog niet erg diep is weggedoken (oorzaak) 1
- waardoor deze nog niet/onvoldoende is gesmolten (om het opstijgen van magma mogelijk te maken) (gevolg) 1

12 maximumscore 2

- foto b 1
- De berg Aoraki/Mount Cook ligt in tegenstelling tot de andere bergen in een gebergte dat niet gevormd is door vulkanisme 1

13 maximumscore 3

Een juiste aanwijzing voor het optreden van subductie in de 'ring van vuur' is bij

- kaart A - er bevinden zich (vrijwel overal) vulkanische gesteenten.
- kaart B - er bevinden zich (vrijwel overal) convergerende plaatgrenzen.
- kaart C - er bevinden zich (vrijwel overal) diepzeetroggen.
- kaart D - er bevinden zich (vrijwel overal) actieve vulkanen.

- indien vier aanwijzingen juist 3
- indien drie aanwijzingen juist 2
- indien twee aanwijzingen juist 1
- indien één of geen aanwijzing juist 0

Opmerking

Bij A of D mogen antwoorden die ingaan op de aanwezigheid van eilandbogen goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aarde

Opgave 4 – Cappadocië

14 **maximumscore 1**

b

15 **maximumscore 2**

Juiste oorzaken zijn:

- Er is nauwelijks sprake van begroeiing/vegetatie.
- Als er neerslag valt, gebeurt dat vaak in de vorm van stortbuien.

per juiste oorzaak

1

16 **maximumscore 2**

- continentaal klimaat (met neerslag in alle jaargetijden) / D(f)-klimaat
- de hogere ligging van dit gebied / de aanwezigheid van gebergten

1

1

17 **maximumscore 2**

- (stelling) 1 - juist: atlaskaart 125C/226A
- (stelling) 2 - juist: atlaskaart 124C/78B

1

1

Opmerking

Alleen aan een correct antwoord in combinatie met de juiste atlaskaart 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Ontwikkelingsland – Indonesië

Opgave 5 – Klimaatverschillen

18 maximumscore 2

- gematigd zeeklimaat (Cf), door (hoge) gebergten 1
- savanneklimaat (Aw/As), door jaarlijkse neerslagverschillen / het verschuiven van de ITCZ / de halfjaarlijkse verandering van de windrichting 1

Opmerking

Alleen voor een antwoord waarin het juiste klimaat wordt genoemd in combinatie met de juiste oorzaak 1 scorepunt toekennen.

19 maximumscore 3

- Timor 1
- Uit de uitleg moet blijken dat
- Timor in de maand juli het meest onder invloed staat van hoge luchtdruk / het hogedrukgebied boven Australië (oorzaak) 1
 - waardoor er (dalende lucht en dus) weinig bewolking is (gevolg) 1

20 maximumscore 2

De juiste oorzaken zijn:

- de ligging van het gebergte (aan de westzijde van Sumatra) 1
- de overheersende windrichting / de aanlandige wind in Padang en de afluende wind in Medan 1

21 maximumscore 2

Uit de beschrijving moet blijken dat

- op Kalimantan de meeste neerslag in het binnenland valt en op Sumatra langs de zuidwestkust 1
- oorzaak: de ligging van gebergten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Ontwikkelingsland – Indonesië

Opgave 6 – Migranten in Zuid-Sumatra

22 maximumscore 2

- javanisering 1
- 10-15% 1

23 maximumscore 2

- a ruraal → urbaan 1
- b ruraal → ruraal 1

24 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de afstand tot het sterk verstedelijkte/dichtbevolkte (westen van) Java gering is.

25 maximumscore 2

- De Balinezen zijn hindoeïstisch, terwijl de oorspronkelijke bewoners (en de Javaanse transmigranten) islamitisch zijn / De Balinezen hebben een andere religie/cultuur dan de oorspronkelijke bewoners en de Javanen 1
- de sociaal-culturele dimensie en de economische dimensie 1

Opmerking

Alleen als beide geografische dimensies juist zijn 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Leefomgeving

Opgave 7 – Water in Rotterdam

- 26 maximumscore 2**
- In de winter valt meer neerslag 1
 - In de zomer valt de neerslag vaker in de vorm van stortbuien 1
- 27 maximumscore 2**
- Uit de beschrijving moet blijken dat
- tijdens een zware storm de waterstand op zee verhoogd is / het zeewater door de wind de Nieuwe Waterweg in wordt gestuwd 1
 - zodat het rivierwater wordt opgestuwd / waardoor de rivieren hun water minder efficiënt op zee kunnen lozen (en er dus overstromingen kunnen ontstaan) 1
- 28 maximumscore 2**
- Uit de uitleg moet blijken dat
- het oppervlak waar water de grond in kan zakken door bebouwing kleiner is geworden (oorzaak) 1
 - waardoor na hevige regenval de riolen/watergangen het regenwater dat anders de grond in was gezakt niet snel genoeg kunnen afvoeren (gevolg) 1
- 29 maximumscore 2**
- Uit de uitleg moet blijken dat
- groene daken veel regenwater opnemen / een deel van het regenwater vasthouden (oorzaak) 1
 - waardoor minder water via de oppervlakte afstroomt / waardoor minder water via het riool hoeft te worden afgevoerd (gevolg) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Leefomgeving

Opgave 8 – Amsterdam Steigereiland

30	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • stadsdeel Centrum 	1
	Uit de redenering moet blijken dat	
	<ul style="list-style-type: none"> • in het stadsdeel Centrum relatief veel woningen zijn met maar 1 of 2 kamer(s) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • zodat daar relatief veel eenpersoonshuishoudens zijn / relatief weinig meerpersoonshuishoudens zijn 	1
31	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Juiste antwoorden voor de daling van de gemiddelde woningbezetting zijn: <ul style="list-style-type: none"> – de daling van het geboortecijfer – de toename van het aantal echtscheidingen – de toename van het aantal alleenstaanden/eenpersoonshuishoudens – de afname van het aantal kinderen per gezin 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Een juist antwoord voor de afwijking van Steigereiland is: In een jonge buurt als Steigereiland wonen relatief veel jonge gezinnen met kinderen. 	1
32	maximumscore 1	
	Er zijn maar weinig toegangswegen. / De wijk ligt geïsoleerd op een eiland.	
33	maximumscore 2	
	Uit de redenering moet blijken dat	
	<ul style="list-style-type: none"> • het overheidsbeleid gericht is op de compacte stad / het bouwen van VINEX-locaties 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een nieuwbouwlocatie vlakbij de bestaande stad past bij dit beleid 	1

Bronvermeldingen

Opgave 3

bron 1 vrij naar: www.gns.cri.nz

bron 2 foto a: bron: www.newzealandphoto.info
foto b: bron: <http://commons.wikipedia.com>
foto c: bron: www.waymarking.com

Opgave 4

bron 1 bron: <http://us.123rf.com>

Opgave 6

bron 1 bron: Cito

bron 2 vrij naar: Jakarta Post, 6 november 2012

Opgave 7

bron 1 vrij naar: <http://feitenfictie.deltares.nl>

Opgave 8

bron 1 bron: www.vesteda.com

bron 2 bron: www.os.amsterdam.nl